

Ministeeriumid

05.02.2025 nr 19-8/24/5524-4

Vastuskiri seoses mehitamata õhusõidukite käitamisega

Kliimaministeerium pöördus 18.11.2024 teabepäringuga nr 19-8/24/5524 ministeeriumite poole, sooviga saada andmeid seoses mehitamata õhusõidukite käitamisega valitsemisalade asutustes. Laekunud tagasiside pinnalt on võimalik teha järeldus, millised valitsemisalade asutused on kohustatud järgima (I) komisjoni rakendusmääruses (EL) 2019/947¹ sätestatud mehitamata õhusõidukite käitamise nõudeid ning millistel asutustel selline õigus puudub (II).

I

kohustus järgida komisjoni rakendusmäärust 947

Mehitamata õhusõidukite käitamisel tuleb lennundusseadust ning komisjoni rakendusmäärust 947 järgida alljärgnevatel asutustel:

1. Keskkonnaamet;
2. Transpordiamet;
3. Keskkonnaagentuur;
4. Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet;
5. Maaelu ja teadmuskeskus;
6. Põllumajanduse Registrate ja Informatsiooni Amet;
7. Põllumajandus- ja Toiduamet;
8. Maa- ja Ruumiamet (endine Maa-amet);
9. Haridus- ja teadusministeeriumi valitsemisala asutused.

II

puudub õigus järgida komisjoni rakendusmäärust 947

Chicago konventsiooni artikli² 3 punkti b kohaselt loetakse sõjaväe-, tolli- ja politseiteenistuses kasutatavad õhusõidukid riiklikeks õhusõidukiteks. Riiklikud õhusõidukid (sh mehitamata

¹ Komisjoni rakendusmäärus (EL) 2019/947 mehitamata õhusõidukite käitamise normide ja menetluste kohta. (edaspidi *komisjoni rakendusmäärus 947*).

² Chicago konventsiooni artikkel 3. Tsiviil- ja riiklikud õhusõidukid.

õhusõidukid) ei kuulu tsiviillennunduse nõuete kohase käitamise alla ja on mh ka EASA alusmääruse³ kohaldamisalast väljas. EASA alusmääruse alusel on antud ka komisjoni rakendusmäärust 947, mis tähendab, et nimetatud rakendusmääruse järgmiseks puudub riiklikel mehitamata õhusõidukitel õigus.

Olukorra lahendamiseks on kaks valikut:

- 1) tehakse lennundusseaduse § 7 lõikes 11¹ nimetatud kohaldamisotsus st otsustatakse lubada ka riiklikel õhusõidukitel järgida tsiviillennunduse nõudeid või
- 2) kehtestatakse siseriiklikult mehitamata õhusõiduki käitamisnõuded lennundusseaduse § 4 lõike 3² alusel.

Ülalnimetatud valiku peavad tegema alljärgnevad asutused:

1. Maksu- ja Tolliamet;
2. Siseministeeriumi valitsemisala asutused;
3. Vanglad⁴.

Kliimaministeerium koordineerib valiku tegemist vajavate asutustega edaspidist koostööd ning võtab asutuste määratud kontaktisikutega ühendust.

Täname osapooli esitatud andmete eest, mis võimaldasid mehitamata õhusõidukite valdkonna selgemat kaardistust. Julgustame praktikas tekkivate küsimuste korral pöörduma Kliimaministeeriumi (jaan.kiissel@kliimaministeerium.ee) või Transpordiameti (priit.rifk@transpordiamet.ee) poole.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Taivo Linnamägi
lennundusosakonna juhataja

Lisaadressaadid: Keskkonnaamet, Transpordiamet, Keskkonnaagentuur

Tairi Tonkson,
tairi.tonkson@kliimaministeerium.ee

-
- a) Konventsiooni kohaldatakse ainult tsiviilõhusõidukite suhtes ja seda ei kohaldata riiklike õhusõidukite suhtes.
 - b) Sõjaväe-, tolli- ja politseiteenistuses kasutatavad õhusõidukid loetakse riiklikeks õhusõidukiteks.
 - c) Ükski osalisriigi riiklik õhusõiduk ei või lennata teise riigi territooriumi kohal ega maanduda seal ilma erikokkuleppes tuleneva või muu loa ja järgimata loa sätteid.
 - d) Kehtestades eeskirju riiklike õhusõidukite kohta, kohustub osalisriik osutama vajalikku tähelepanu tsiviilõhusõidukite lennuohutusele,

³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 4. juuli 2018 määrus (EL) 2018/1139, mis käsitleb tsiviillennunduse valdkonna ühishorme ja millega luuakse Euroopa Liidu Lennundusohutusamet ning millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusi (EÜ) nr 2111/2005, (EÜ) nr 1008/2008, (EL) nr 996/2010, (EL) nr 376/2014 ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiive 2014/30/EL ning 2014/53/EL ning tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrused (EÜ) nr 552/2004 ja (EÜ) nr 216/2008 ning nõukogu määrus (EMÜ) nr 3922/91 (edaspidi *EASA alusmäärus*).

⁴ Vanglate osas on vajalik täiendav analüüs, kas tulenevalt ülesannete iseloomust kvalifitseerub käitamine siiski riikliku õhusõiduki alla.